TÒA ÁN NHÂN DÂN **THÀNH PHỐ P** **TỈNH GIA LAI**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập – Tự do – Hạnh phúc**
Số: 14/2023/QĐST - DS	*P, ngày 20 tháng 9 năm 2023*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ P, TỈNH GIA LAI

Với thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Võ Thị Thanh Thúy

Thư ký phiên họp: Ông Thủy Sơn Phương – Thư ký Tòa án, Tòa án nhân dân thành phố P, tỉnh Gia Lai

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố P, tỉnh Gia Lai tham gia phiên họp: Bà Ngô Thị Ái Quyên – Kiểm sát viên

Ngày 20 tháng 9 năm 2023 tại Tòa án nhân dân thành phố P, tỉnh Gia Lai mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 235/2023/TLST - DS ngày 12 tháng 7 năm 2023 về yêu cầu "***Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự***" theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 11/2023/QĐST - DS ngày 05 tháng 9 năm 2023 gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự*: Chị Lê Nguyễn Thảo N, sinh năm 1998; Địa chỉ: 11/16 SB, tổ 01, phường Đ, thành phố P, tỉnh Gia Lai. Có mặt

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan*:

Bà Trần Thị Đ1, sinh năm 1937; địa chỉ: 34 VK, phường TN, thành phố P, tỉnh Gia Lai. Vắng mặt có Đơn yêu cầu Tòa án tiến hành phiên họp vắng mặt.

Lê Nguyễn Thảo N1, sinh năm 2007 và Lê Nguyễn Thành A, sinh năm 2008; địa chỉ: 11/16 SB, tổ 01, phường Đ, thành phố P, tỉnh Gia Lai. Vắng mặt có Đơn yêu cầu Tòa án tiến hành phiên họp vắng mặt.

Đại diện theo pháp luật của Lê Nguyễn Thảo N1 và Lê Nguyễn Thành A: Chị Lê Nguyễn Thảo N. Có mặt

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự ngày 30 tháng 06 năm 2023, bản tự khai ngày 11 tháng 8 năm 2023, các tài liệu chứng cứ khác có tại hồ sơ và tại phiên họp, người yêu cầu đồng thời là đại diện theo pháp luật của người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan Lê Nguyễn Thảo N1 và Lê Nguyễn Thành A - chị Lê Nguyễn Thảo N trình bày:

Ông Lê Thành C và bà Nguyễn Thị Kim S là cha mẹ của chị. Năm 2014 cha của chị ông Lê Thành C bị tai nạn giao thông, chấn thương sọ não dẫn đến liệt nửa người, sau đó được chính quyền địa phương xác nhận khuyết tật cả vận động, nghe nói và trí tuệ, dạng

khuyết tật đặc biệt nặng. Tất cả sinh hoạt của ông C đều phụ thuộc vào chị và các em chăm sóc. Mẹ chị bà Nguyễn Thị Kim S mất năm 2020 vì bệnh ung thư, bà có để lại một sổ tiết kiệm nhưng không có di chúc. Chị cần rút tiền từ sổ tiết kiệm này để trang trải kinh tế gia đình, lo cho cha và việc học của các em. Do đó chị yêu cầu Tòa án nhân dân thành phố P tuyên bố ông Lê Thành C mất năng lực hành vi dân sự; chỉ định chị là người giám hộ và đại diện hợp pháp của ông Lê Thành C.

Tại phiên họp đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố P có ý kiến như sau: Tòa án đã tuân thủ các quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự về nội dung và hình thức đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự theo Điều 362 Bộ luật Tố tụng dân sự; Tòa án thụ lý đúng thẩm quyền về loại việc và cấp giải quyết cũng như thủ tục cấp tống đạt văn bản tố tụng theo quy định tại các Điều 27, 35, 39, 170, 175, 177 và Điều 366 Bộ luật Tố tụng dân sự. Theo đơn yêu cầu của chị Lê Nguyễn Thảo N, Tòa án nhân dân thành phố P đã tiến hành trưng cầu giám định về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi của ông Lê Thành C. Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên kết luận: Ông Lê Thành C mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi. Đại diện Viện kiểm sát đề nghị Tòa án căn cứ vào các Điều 27, 361, 362 và khoản 1 Điều 376 Bộ luật Tố tụng dân sự; áp dụng Điều 22 Bộ luật Dân sự chấp nhận yêu cầu của chị Lê Nguyễn Thảo N, tuyên bố ông Lê Thành C mất năng lực hành vi dân sự. Ngoài ra Đại diện Viện kiểm sát còn đề nghị cử người giám hộ và nghĩa vụ nộp lệ phí giải quyết việc dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố P, tỉnh Gia Lai nhận định:

[1] Chị Lê Nguyễn Thảo N là con của ông Lê Thành C yêu cầu tuyên bố ông C mất năng lực hành vi dân sự. Yêu cầu của chị Lê Nguyễn Thảo N thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án, ông Lê Thành C cư trú trên địa bàn thành phố P nên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố P.

Tại phiên họp bà Trần Thị Đ1, Lê Nguyễn Thảo N1 và Lê Nguyễn Thành A vắng mặt nhưng có Đơn yêu cầu Tòa án tiến hành phiên họp vắng mặt và đại diện theo pháp luật của Thảo N1 và Thành A là chị Lê Nguyễn Thảo N có mặt; dựa theo quy định tại khoản 3 Điều 367 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015 Tòa án quyết định vẫn tiến hành phiên họp.

[2] Tại Giấy khám sức khỏe ngày 13 tháng 10 năm 2016, ông Lê Thành C được chuẩn đoán chấn thương sọ não, liệt nửa người (T). Chính quyền địa phương nơi ông Lê Thành C cư trú xác nhận tình trạng khuyết tật của ông C là khuyết tật về vận động, nghe nói và trí tuệ dạng nặng; các hàng xóm không có quan hệ thân thích với ông C là bà Nguyễn Thị L và bà Nguyễn Thị Ngọc H có văn bản xác nhận tình trạng sức khỏe của ông Lê Thành C như nội dung trình bày của chị N.

Bên cạnh đó, Tòa án đã tiến hành trưng cầu giám định pháp y tâm thần với ông Lê Thành C tại Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên với hình thức giám định tại tại chỗ. Theo Kết luận giám định pháp y tâm thần số 182/KLGĐ ngày 29 tháng 8 năm 2023, trình trạng bệnh lý cũng như năng lực hành vi dân sự của ông Lê Thành C như sau:

"*1.1 Kết luận về y học:*

- Hiện tại đương sự bị bệnh: Rối loạn nhân cách và hành vi thực tổn khác do bệnh não, tổn thương và rối loạn chức năng não/Liệt nửa người (T). Theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 (ICD 10), bệnh có mã F07.8/G81

2.2 Kết luận về khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi:

- Hiện tại đương sự: Mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi"

Như vậy trên cơ sở kết luận pháp y tâm thần, Tòa án nhân dân thành phố P có căn cứ nhận định ông Lê Thành C rối loạn chức năng não do thương tổn, không thể nhận thức, làm chủ được hành vi. Vì vậy cần chấp nhận yêu cầu của chị Lê Nguyễn Thảo N về việc yêu cầu tuyên bố ông Lê Thành C mất năng lực hành vi dân sự.

[3] Cha của ông Lê Thành C là ông Lê T mất năm 2008, mẹ ông C là bà Trần Thị Đ1, sinh năm 1938, già yếu, vợ ông C là bà Nguyễn Thị Kim S mất năm 2020. Ông Lê Thành C và bà Nguyễn Thị Kim S có 03 (ba) con chung là chị Lê Nguyễn Thảo N, Lê Nguyễn Thảo N1, sinh năm 2007 và Lê Nguyễn Thành A, sinh năm 2008, chưa đủ tuổi thành niên. Căn cứ theo Điều 49, khoản 2 Điều 53 Bộ luật Dân sự năm 2015, chị Lê Nguyễn Thảo N là người giám hộ đương nhiên của ông Lê Thành C. Do đó dựa theo quy định tại khoản 2 Điều 136 Tòa án xác định chị Lê Nguyễn Thảo N là đại diện theo pháp luật của ông Lê Thành C.

[4] Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Chị Lê Nguyễn Thảo N phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định của pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 362, Điều 363, Điều 365, Điều 366, Điều 367, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 376, Điều 377 và Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015;

Áp dụng khoản 1 Điều 22, khoản 2 Điều 53 và khoản 2 Điều 136 Bộ luật Dân sự năm 2015;

Căn cứ Điều 149 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015 và Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí lệ phí Tòa án

1. Chấp nhận đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự của chị Lê Nguyễn Thảo N.

Tuyên bố ông Lê Thành C mất năng lực hành vi dân sự.

2. Chị Lê Nguyễn Thảo N là người giám hộ và đại diện theo pháp luật của ông Lê Thành C.

3. Chị Lê Nguyễn Thảo N có quyền và nghĩa vụ theo Điều 57 và Điều 58 Bộ luật Dân sự năm 2015.

4. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: ***300.000 (ba trăm nghìn) đồng*** chị Lê Nguyễn Thảo N phải nộp toàn bộ nhưng được khấu trừ vào số tiền 300.000 (ba trăm nghìn) đồng tiền tạm ứng lệ phí đã nộp theo biên lai số 0001027 ngày 06 tháng 7 năm 2023 của Chi cục Thi hành án dân sự thành phố P, tỉnh Gia Lai. Chị Lê Nguyễn Thảo N đã nộp đủ tiền lệ phí giải quyết việc dân sự.

Trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra Quyết định, người yêu cầu, đại diện hợp pháp của người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo để Tòa án nhân dân tỉnh Gia Lai giải quyết lại theo thủ tục phúc thẩm.

Nơi nhận:
- Viện kiểm sát thành phố P;
- Chi cục thi hành án dân sự thành phố P;
- Các đương sự;
- Ủy ban nhân dân phường Đ;
- Lưu hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Đã ký
Võ Thị Thanh Thúy